

www.vulkani.rs
office@vulkani.rs

Naziv originala:
Thomas Harris
CARI MORA

Copyright © 2019 by Thomas Harris

This edition published by arrangement with Grand Central Publishing,
New York, New York, USA. All rights reserved.

Translation Copyright © 2019 za srpsko izdanje Vulkan izdavaštvo

ISBN 978-86-10-03088-4

Ova knjiga štampana je na prirodnom recikliranom papiru od drveća koje raste u održivim šumama. Proces proizvodnje u potpunosti je u skladu sa svim važećim propisima Ministarstva životne sredine i prostornog planiranja Republike Srbije.

TOMAS HARRIS

KARI MORA

Preveo Vladan Stojanović

VULKAN
IZDAVAŠTVO

Beograd, 2019.

*Za Elizabet Pejs Barns,
koja mi daje ljubav i pozajmljuje mudrost.*

PRVO POGLAVLJE

Dva čoveka razgovarala su usred noći, na razdaljini od 1.660 kilometara, lica priljubljenih uz mobilne telefone. Dve polovine lica govorile su u tami.

„Mogu da dobijem kuću koju si mi opisao. Reci mi ostalo, Hesuse.“

Odgovor se jedva čuo zbog statičke buke. „Platio si četvrtinu obećane sume.“ *Puf-puf.* „Pošalji mi ostatak novca. Pošalji mi ga.“ *Puf-puf.*

„Hesuse, nećeš dobiti ništa od mene, ako pronađem ono što želim bez tvoje dodatne pomoći.“

„I ne slutiš koliko istine ima u tvojim rečima. Nikad u životu nisi rekao ništa istinitije.“ *Puf-puf.* „Ono što želiš sedi na petnaest kilograma semteksa... ako ga pronađeš bez moje pomoći, skupljaće te po Mesecu.“

„Moja ruka daleko seže, Hesuse.“

„Neće moći da me dosegne s Meseca, Hans-Pedro.“

„Zovem se Hans-Peter, kao što znaš.“

„Predlažem ti da spustiš dalekosežnu ruku na svog miška. Ne traći moje vreme. Pošalji pare.“

Veza se prekinula. Obojica su zurila u tamu.

Hans-Peter Šnajder bio je u kabini dugog crnog čamca na Ki Largu. Slušao je ženske jecaje iz kabine u obliku slova V na pramcu. Imitirao ih je. Dobro je oponašao glasove. Progovorio je glasom svoje majke. Zvao je uplakanu ženu po imenu. „Karla? Karla? Zašto plačeš, drago dete? To je samo san.“

Uspeo je da na trenutak zavara očajnu ženu zatočenu u tami. Nastavila je da se kida od gorkog plača.

Ženski plač bio je muzika za Hans-Peterove uši – smirivao ga je. Ponovo je zaspao.

Hesus Viljareal, u Barankilji u Kolumbiji, nastojao je da se smiri uz ravnomerno šištanje respiratora. Uдахnuo je nešto kiseonika kroz masku. Čuo je kako pacijent iz tame bolničkog odeljenja priziva božju pomoć. Kriknuo je: „Isuse!“

Hesus Viljareal je prošaptao u mraku: „Nadam se da te bog čuje jednako dobro kao ja, prijatelju moj. Iako sumnjam*.“

Hesus Viljareal je pozvao informacije s jednokratnog mobilnog telefona. Dobio je broj plesnog studija u Barankilji. Skinuo je masku za kiseonik da bi lakše govorio.

„Ne, nisam zainteresovan za učenje plesa“, rekao je. „Ne plešem. Želim da razgovaram s don Ernestom. Da, poznajete ga. Recite mu moje ime, prepoznaće ga.“ *Puf-puf.*

* Hesus je na španskom Isus. (Prim. prev.)

DRUGO POGLAVLJE

Čamac Hansa-Petera Šnajdera polako je klizio pored velike kuće u Zalivu Biskejn. Voda je kлокotala oko crnog trupa.

Hans-Peter je dvogledom posmatrao dvadesetpetogodišnju Kari Moru, dok se u gaćicama od pidžame i topiću razgibavala na terasi, na jutarnjem suncu.

„Blagi bože“, rekao je. Imao je pseće i prilično duge zube, s nešto srebra, koje bi zablistalo kad bi se osmehnuo.

Bio je visok, bledolik i potpuno ćosav. Oči lišene trepavica do-dirivale su staklo dvogleda, ostavljajući mrlje. Obrisao je sočiva lannenom maramicom.

Iza njega je stajao Feliks, agent za nekretnine.

„To je ona. Kućepaziteljka“, rekao je Feliks. „Poznaj kuću bolje od ikoga. Izvodi sitne popravke. Upoznaj kuću uz njenu pomoć, pa ću otpustiti pametnicu pre nego što vidi bilo šta što ne bi trebalo. Uštedećeš na vremenu ako budeš sarađivao s njom.“

„Vreme“, rekao je Hans-Peter. „Vreme. Koliko ću još čekati na dozvolu?“

„Čovek koji trenutno iznajmljuje kuću snima reklame. Njegova dozvola važi još dve nedelje.“

„Felikse, želim ključ te kuće.“ Hans-Peter je govorio engleski s napadnim nemačkim akcentom. „Želim ga danas.“

„Ja ću biti odgovoran ako se nešto desi dok budeš bio tamo, zahvaljujući mom ključu. Nadrljaću kao O-Džej – znaće da sam ja, ako upotrebiš moj ključ.“ Feliks se usiljeno nasmejao. Šnajder mu se nije pridružio. „Poslušaj me, molim te. Koliko danas otići ću do tipa koji snima reklame u kući. Zamoliću ga da ti izađe u susret. Moraš da vidiš to mesto po danu, s pratnjom. Znaj da je kuća jebeno jeziva. Promenio sam četiri kućepaziteljke, dok nisam našao ovu. Samo ona se ne boji.“

„Felikse, poseti tog tipa. Ponudi mu novac. Ne više od deset hiljadarki. Daćeš mi ključ smesta ili ćeš za pet minuta plutati po zalivu.“

„Kučka neće moći da ti pomogne ako je povrediš“, rekao je Feliks. „Spava tamo. Mora to da radi zbog osiguranja protiv požara. Ponekad danju radi na drugim mestima. Sačekaj, pa je danju obiđi.“

„Samo ću razgledati. Neće ni znati da sam bio u kući.“

Hans-Peter je proučavao Kari dvogledom. Propela se na prste, da bi napunila hranilicu za ptice. Bila bi grehota ako bi je oterao. Dobiće mnogo za nju, zbog zanimljivih ožiljaka. Možda čitavih 100.000 dolara – 35.433.184 mauritanskih ogija – od Akroto Groto Stamp kluba u Nuakšotu. Sa svim udovima i bez tetovaža. Dobio bi više, ako bi je prilagodio potrebama mušterija s dubljim džepom. Sto pedeset hiljada dolara. To je bila sitnica. U toj kući bilo je između dvadeset pet i trideset miliona dolara.

Ptičica je pevala s frangipani drveta pored terase. Tu pesmu naučila je u kolumbijskim džunglama i donela na sever do Majami Biča.

Kari Mora prepoznala je pesmu ptičice s Anda, koja je živela više od dve hiljade osamsto kilometara od ovih obala. Ptica je pevala s mnogo žara. Osmehnula se i zastala, da bi još jednom poslušala pesmu svog detinjstva. Zazviždala je ptici. Ona joj je odgovorila. Ušla je u kuću.

Hans-Peter je pružio ruku za ključem, u čamcu. Feliks mu je spustio ključ na dlan, ne dodirnuvši ga.

„Vrata su osigurana alarmom“, rekao je Feliks. „Ali je alarm na vratima zastakljene terase pokvaren. To je ona na južnoj strani kuće. Imaš li kalauze? Zagrebi bravu pre nego što upotrebiš ključ, za boga miloga. I ostavi kalauz na stepenicama, u slučaju da se nešto desi.“

„Učiniću to za tebe, Felikse.“

„Ovo nije dobra ideja“, rekao je Feliks. „Ostaćeš bez mnogo dragocenih podataka ako joj naudiš.“

Feliks je stigao do svojih kola u marini. Podigao je otirač u prtljažniku da bi uzeo jednokratni telefon, skriven među alatom. Okrenuo je broj plesnog studija u Barankilji, Kolumbija.

„Ne, senjor“, prošaptao je u telefon, iako je bio napolju. „Otezao sam s dozvolom što je duže moguće. Ima svog advokata za te poslove, koji bi me provalio. Iznajmiće kuću. To je sve. Ne zna više od nas... Da, imam depozit. Hvala vam, gospodine. Neću vas izneveriti.“

TREĆE POGLAVLJE

Kari Mora je imala nekoliko dnevnih poslova. Volela je samo onaj u Stanici za morske ptice Pelikan Harbora, u kojoj su veterinari i dobrovoljci pomagali pticama i sitnim životinjama. Sređivala je sobu za zbrinjavanje životinja i sterilizovala instrumente na kraju radnog dana. Ponekad je s rođakom spremala i posluživala hranu na brodskim ekskurzijama, u organizaciji stanice.

Sa zadovoljstvom je rano ustajala, da bi radila sa životinjama. Stanica joj je obezbeđivala uniformu. Volela je da je nosi, zato što se u njoj osećala kao medicinar.

Veterinari su znali da mogu joj veruju. Bila je vešta i pažljiva s pticama. Danas je, pod budnim okom doktorke Blanke, zašila kožnu kesu ispod kljuna belog pelikana, rasečenu udicom. Takva intervencija zahtevala je veliko umeće i delikatne prste. Šila je sloj po sloj, dok je ptica spavala, omamljena gasom.

Taj posao ispunjavao ju je zadovoljstvom i mirom. Mnogo se razlikovao od onog čime se bavila u detinjstvu, zatvaranja vojničkih rana

brzim šavovima, kao kod šivenja madraca, stezaljkama ili pončom pritisnutim preko rane na grudima, dok zubima cepa omot zavoja.

Pelikan je, pred kraj radnog vremena, spavao u kavezu za oporavak. Doktorka Blanco je otišla kući sa ostalim osobljem.

Izvadila je smrznutog pacova iz frižidera, da bi se otopio dok sređuje ordinaciju i sipa vodu u pojilice u kavezima oko i unutar stanice.

Otvorila je limenku tamarind kole, kad je sredila prostoriju i sterilizovala instrumente. Ponela je odmrznutog pacova ka žičanim kavezima.

Velika rogata sova sedela je na motki, u gornjem levom ćošku kaveza. Spustila je pacova na usku policu u kavezu. Zažmurila je i napregla sluh da bi čula kako sova maše velikim krilima. Velika ptica nečujno je zgrabila hranu kandžom u obliku slova X i skočila na motku. Široko je razjapila kljun i progutala obrok u jednom zalogaju.

Velika rogata sova živela je u stanici za morske ptice. Nije mogla da bude puštena na slobodu zato što je ostala bez oka, prilikom sudara s dalekovodom. Nije mogla da lovi, ali je odlično letela. Bila je rado viđen gost u gradskim školama, na predavanjima o prirodi. Strpljivo je podnosila pažnju stotina školske dece. Često bi zatvorila preostalo oko i zadremala u učionici.

Kari je sela na prevrnutu kofu, leđima okrenuta žici, pod budnim okom ptičice, koja se oporavljala od posekotine na kandži, u kavezu preko puta. Zatvorila je posekotinu urednim šavom, kako su je veterinari naučili.

Svetla su se palila na brodovima u obližnjoj marini. Raspoloženi parovi pripremali su hranu u brodskim kuhinjama.

Karidad Mora, dete rata, htela je da bude veterinar. Devet godina živila je u Sjedinjenim Državama, s nesigurnim statusom privremene zaštite. Taj status mogao je biti ukinut svakog časa, u ovoj burnoj političkoj atmosferi.

Stekla je diplomu srednje škole u godinama pre pobjede politike ograničavanja imigracije. Posle kratkog šestonedelnog kursa i uz zamašno životno iskustvo, dobila je dozvolu za ukazivanje zdravstvene pomoći u kući. Za dalje školovanje morala je obezbediti kvalitetnije papire od sadašnjih. Bila je pod budnim okom *migre* – Agencije za imigraciju i carinu.

Autobusom se odvezla do velike kuće u zalivu. Sumrak je u tropima kratko trajao. Smrkavalo se kad je stigla do nje. Palme su se već crnele pod poslednjim zracima sunca.

Nakratko je sela pored vode. Vetar iz zaliva te noći bio je pun utvara – mladića, žena i dece koji su živeli ili umirali u njenom naručju, dok je pokušavala da im zakrpi rane, dok su se borili da nastave da dišu i žive, ili drhtali i mlitavo opuštali.

Noćni vetar ju je inače nežno milovao, kao uspomena na poljubac, trepavice koje joj miluju lice, i slatki dah na vratu.

Ponekad je bilo ovako, a ponekad onako, ali je vetar uvek duvao.

Sedela je napolju, slušajući žabe, mnogooke lotose u jezercetu, koji su je gledali. Posmatrala je rupu na ulazu u kuću za sovu, koju je napravila od drvenog sanduka. Nikakvo lice još se nije pojavljivalo na njoj. Žabe su piskale.

Zviždukala je pesmu andske ptičice. Nijedna ptica nije joj odgovorila. Spopala ju je blaga empatija kad je ušla u kuću, u tegobno doba dana, kad jedeš sam.

Pablo Eskobar bio je vlasnik ove kuće, ali nikad nije živo u njoj. Oni koji su ga znali mislili su da ju je kupio za porodicu, da bi mogla da je koristi ako ikad bude izručen Sjedinjenim Državama.

Kuća je menjala vlasnike od Eskobarove smrti. Prelazila je iz ruke u ruku plejboja, budala i špekulanata s nekretninama. Od suda su je kupovali avanturisti, kojima bi kola krenula nizbrdo. Bila je puna njihovih ludorija, napadnih i neukusnih filmskih kulisa i monstruoznih lutaka, kao i lutka iz izloga, kulisa za horor filmove, seksi namještaja. U dnevnoj sobi bila je stara električna stolica iz Sing Singa, koja je ubila samo trojicu ljudi. Poslednji koji je podesio njenu amperažu bio je Tomas Edison.

Svetla su se palila i gasila u čitavoj kući, dok se Kari probijala kroz lutke, modele filmskih monstruma, pet i po metra visoku Majku Tuđinku s planete Zorn, da bi stigla do spavaće sobe na vrhu stepenica. Konačno je i svetlost u spavaćoj sobi zgasnula.

ČETVRTO POGLAVLJE

Hans-Peter Šnajder je s Feliksovim ključem u ruci mogao da se šunja po kući u Majami Biču. Umirao je od želje za tim. Šunjao bi se, dok devojka Kari Mora spava na spratu, u svojoj vrelini.

Bio je u svom boravištu, neupadljivom skladištu u Zalivu Biskejn, pored stare Tanderbout Ali, u severnom Majami Biču. Njegov crni čamac bio je u kući za čamce, pored skladišta. Sedeo je nag na hoklici nasred pločicama obložene sobe za tuširanje. Veliki broj mlaznica prskao je vodu po njemu iz svih pravaca. Pevao je s nemačkim naglaskom: „... Pevam na kiši. Kako uzvišeno osećanje, ponovo sam srećan.“

Video je svoj odraz na staklenoj površini mašine za tečnu kremaciju, u kojoj je rastvarao Karlu, devojku koja se pokazala kao promašena investicija.

Njegov odraz na staklu je, u sve gušćoj izmaglici, ličio na dagerotipiju. Zauzeo je pozu Rodenovog *Mislioca*. Posmatrao je sebe krajičkom oka. Izmaglica je donosila slabašni miris ceđi.

Bilo je zanimljivo gledati sebe kao *Mislioca*, odraženog na staklu, dok su u rezervoaru iza njega Karline kosti počele da se ističu u supi koju je od nje napravila smeša korozivne ceđi i vode. Mašina se ljuljala, pomerajući tečnost napred-nazad. Podrignula je. Pojavili su se mehurići.

Hans-Peter bio je veoma ponosan na svoju mašinu za tečnu kremaciju. Morao je da debelo odreši kesu za nju, pošto je tečna kremacija postala veliki hit među ekološkim entuzijastima, voljnim da izbegnu ostavljanje ugljeničnog traga koji je pratio kremaciju vatrom. Tečni metod nije ostavljao ugljenični, niti bilo koji drugi trag. Ako od devojke nije bilo vajde, mogao je da je prospe u klonju u tečnom obliku – bez ikakve štete za podzemne vode. Pevušio je dok je radio:

„Zovite Hans-Petera – zapamtite to ime! I sve nevolje odlaze niz slivnik – Hans-Peter!“

Karla nije bila totalni promašaj – zabavila ga je i prodao je oba bubrega.

Prijatna toplota širila se po čitavoj sobi za tuširanje iz pravca mašine, iako je snizio temperaturu vode s ceđi na skromni 71 stepen Celzijusa, da bi proces što duže trajao. Uživao je u sporom pomaljanju Karlinog skeleta iz mesa. I voleo je vrućinu, kao reptil.

Smišljao je šta da obuče za posetu jezivoj kući. Tesno odelo iz mangi ukradeno mu je na fantazijskoj konvenciji. Bio je besan zbog toga, ali je škripalo kad bi se butine očešale jedna o drugu. Ne. Odećuće nešto crno i udobno, nešto što ne prijanja i ne draži kožu, ako se odluči da se skine u kući, dok posmatra usnulu Kari Moru. Poneće i preobuku u plastičnoj kesi, za slučaj da se ovlaži ili ulepi, kao

i lepu pljosku izbeljivača za uništenje prosute DNK. Poneo je i aparat za pronalaženje drvenog rama iza gipsanih zidova.

Pevao je pesmu na nemačkom, narodnu pesmu koju je Bah iskoristio u *Goldbergovim varijacijama*: „Kiseo kupus i repa isterali su me napolje“.

Uzbuđenje mu je prijalo, baš kao i šunjanje. Približiće se Pablu koji sneva pakleni san...

Hans-Peter Šnajder je u jedan sat posle ponoći stajao kod žive ograde pored kuće. Bilo je mnogo mesečine. Palme su bacale senke, crne kao krv, po mesečinom obasjanom tlu. Senke velikog drveća zaličile bi na ljudske kad bi vetar dunuo. Ponekad su i bile ljudske. Čekao je nalete vetra. Kretao se sa senkama preko travnjaka.

Kuća je još odavala toplotu nakupljenu tokom dana. Zid pored kog je stajao podsećao ga je na veliku toplu životinju. Upijao je njevu toplinu čitavim telom, priljubljen uz kuću. Mesečina ga je golicala po glavi. Pomislio je na novorođenče kengura koje se probija iz majčinog stomaka ka toploj torbi.

U kući je vladao mrak. Nije video ništa kroz zamagljeno staklo zastakljene terase. Nekoliko metalnih kapaka protiv uragana bilo je spušteno. Zavukao je kalauz u bravu. Dva puta ju je ogrebao.

Polako je gurnuo Feliksov ključ u rupu. Trljanje o toplu kuću i guranje ključa u bravu bio je veoma intimni doživljaj. Brava je nekoliko puta tiho škljocnula. Ti zvuci podsetili su ga na glasanje insekata, kad bi posetio danima mrtvu ženu u šumi. To sećanje ispunilo ga je toplinom – toplijom od larvi položenih u mrtvom mesu.

Ovalni deo ključa bio je krajnje živ i uzbuđen u ružu brave, baš kao što bi bio i on naslonjen na nju, kad bi odlučio da se popne uz stepenice. Ostao bi naslonjen na nju, dok se ne bi previše ohladila. Tužno je što bi se ohladila brže od kuće, koja je odavala sunčevu svetlost. Zbog klima uređaja ne bi dugo ostala topla, čak i ako bi je milovao pokriven posteljinom. Nikad ne ostaju tople. Tako brzo omlitave, tako brzo se ohlade.

Ne mora da žuri s odlukom. Možda će slediti svoje srce. Biće zabavno da vidi može li da se odupre glasu svog srca. Srce GLAVA, glava SRCE. Nadao se da dobro miriše. Naprava za pronalaženje armature iza gipsanih zidova, pričvršćena za nožni palac, pronaći će svaki metalni alarmni uređaj skriven ispod tepiha. Kliznuo je stopalom po podu zastakljene terase, pre nego što se naslonio na njega. Zakoračio je unutra, u hladnu tamu, dalje od živahnih senki na travnjaku i tople mesečine na lobanji.

Oštar zvižduk i šušketanja u ćošku iza njega.

„Koji kurac, Karmen?“, rekla je ptica.

Pištolj mu se našao u ruci, iako se nije sećao da ga je potegao. Ukočio se. Ptica je ponovo šušnula u kavezu. Ljuljala se na motki i gundala.

Posmatrao je siluete lutaka na mesečinom obasjanim prozorima. Da li se neka pomerila? Kretao se među njima u tami. Ispružena gipsana šaka ga je dodirnula u prolazu.

Ovde je. Ovde je. Zlato je ovde. Es ist hier! Znao je to. Da je zlato imalo uši, moglo je da ga čuje, ako bi mu se obratio s ove tačke, do koje je stigao u gostinskoj sobi. Platnom pokriveni nameštaj i pijanino. Ušao je u bar sa platnom pokrivenim stolom za bilijar.